

การศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

A Study of Risk Management of School Administrators under the Jurisdiction of the Phetchabun Primary Educational Service Area Office 3

จิตพล เพชรวารี¹, นิคม นาคอ้าย²

^{1,2}มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก, ประเทศไทย

Chitphon Phetwari¹, Nikom Nakai²
^{1,2}Pibulsongkram Rajabhat University, Phitsanulok, Thailand
✉: nurstmatza@gmail.com
(Corresponding Email)

Received: 25 February 2025; Revised: 01 April 2025; Accepted: 06 April 2025
© The Author(s) 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ สถานศึกษา จำนวน 185 แห่ง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป ได้จำนวน 127 แห่ง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 127 คน และครูผู้สอน จำนวน 127 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 254 คน และได้รับการตอบแบบสอบถามจำนวน 224 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.19 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.895 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นลำดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ลำดับสุดท้ายคือการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การบริหารความเสี่ยง, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aims to study the risk management practices of school administrators under the Phetchabun Primary Educational Service Area Office 3. The population used in the study includes 185 schools. The sample size was determined using a ready-made table, resulting in 127 schools. The respondents consist of 127 school administrators and 127 teachers, totaling 254 participants. A total of 224 questionnaires were returned, representing

88.19%. The data collection tool used was a 5-point Likert scale questionnaire, with reliability values ranging from 0.8 to 1.0 and a Cronbach's alpha coefficient of 0.895. The statistics used in data analysis include percentage, mean, and standard deviation. The study found that school administrators' risk management in the Phetchabun Primary Educational Service Area 3 was generally at a high level. When considering each aspect, financial risk management has the highest mean value, which is at the highest level, followed by operational risk management at a high level, and strategic risk management, which has the lowest average level, at a high level.

Keyword: Risk Management, School Administrator

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมถึงความคาดหวังของประชาชน ทำให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานต้องเผชิญกับความเสี่ยงทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีจะช่วยหน่วยงานในการวางแผนและจัดการเหตุการณ์ด้านลบที่อาจเกิดขึ้นอันเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงช่วยหน่วยงานในการบริหารจัดการเพื่อสร้างหรือฉวยโอกาส หรือได้รับประโยชน์จากเหตุการณ์ด้านบวกที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลให้หน่วยงานสามารถเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนและประเทศชาติได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยง (กระทรวงการคลัง, 2564)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย หลักการ และการจัดการศึกษาเพื่อให้ภารกิจของสถานศึกษาได้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาตามที่กำหนดบทบาท ความรับผิดชอบรวมถึงหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาไว้ 2 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการและแนวทาง รูปแบบการจัดการศึกษา หลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอนและ 2) การบริหารการศึกษาตามแนวทางของการบริหารที่ได้กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการบริหารสถานศึกษา รวมทั้งหน่วยงานอื่นของรัฐ และภาคเอกชน ตลอดจนสถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545.) จึงจำเป็นที่จะต้องใช้กระบวนการบริหารความเสี่ยงในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ครอบคลุมทุกกระบวนการ ทั้งยังเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2562 ในหมวดที่ 3 มาตรา 9 การจัดทำแผนปฏิบัติการของส่วนราชการเป็นแผน 5 ปี โดยในมิติที่ 4 ด้านการพัฒนาองค์กรกำหนดให้ "การบริหารความเสี่ยง" เป็นตัวชี้วัดในการบริหารจัดการองค์กรเพื่อส่งเสริมและผลักดันให้มีการบริหารความเสี่ยงที่ดี (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี, 2562)

การบริหารความเสี่ยงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นและความเป็นเลิศในองค์กร ผู้บริหารควรมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและสร้างวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการบริหารความเสี่ยงการสื่อสารและสร้างทีมที่มีความเข้าใจกันเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

การกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง ดังนั้นองค์กรที่มีการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและมีการสนับสนุนจากผู้บริหารจึงเป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรควรใส่ใจและพัฒนา ด้วยความร่วมมือและความมุ่งมั่นของทุกคนในองค์กร กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการควบคุมปัจจัยและกิจกรรมต่างๆ ในการดำเนินงาน ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางดำเนินงานในการบริหารความเสี่ยง ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงให้กับผู้อำนวยการสถานศึกษาและบุคลากรของส่วนราชการ และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานภายใน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ทั้งนี้ สถานศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญที่สุด ในอันที่จะทำหน้าที่สร้างและพัฒนา"คน" ให้ เป็น "มนุษย์" ที่มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขด้วยการพึ่งตนเอง ซึ่งเป็นความคาดหวังของสังคมที่มีต่อสถานศึกษา จึงเป็นบทบาทที่ทำนายของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันที่ต้องมีวิธีการบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพทางการศึกษาตามที่สังคมคาดหวัง การจัดการศึกษาทุกระดับทุกพื้นที่ที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพและจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ แต่ทว่าองค์กรทางการศึกษารวมทั้งองค์กรต่างๆ ล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งก็คือความไม่แน่นอนที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ (หามี่ตะ สงเดช, 2566) ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานตามภารกิจมีประสิทธิภาพ และประหยัด นอกจากนี้ยังช่วยลดความเสี่ยงจากการผิดพลาด ความเสียหาย และความสูญเสียเปล่า ในองค์กร การบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารควรส่งเสริมให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร โดยให้ความรู้และเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยงให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทำให้การบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีระบบและชัดเจน สามารถทำการควบคุมและตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุธีระ เดชคำภู, 2564)

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีปัญหาที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงหลายประการ ดังนี้ 1) การบรรจุแต่งตั้งไม่เป็นไปตามความต้องการมาตรฐานวิชาเอกของสถานศึกษา 2) มีการเปลี่ยนแปลงสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ภายในบ่อย ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน 3) ระเบียบ หลักเกณฑ์มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา 4) การเบิกจ่ายเงิน งบลงทุน เป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนดแต่ยังมีบางรายการที่ไม่สามารถก่อหนี้ผูกพันได้ทันภายในปีงบประมาณ 5) การพัฒนาบุคลากรยังขาดความต่อเนื่อง 6) บุคลากรไม่นำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงาน 7) ขาดการติดตามผลการพัฒนาที่นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน 8) ขาดการรายงานผลการพัฒนาของครูและบุคลากร 9) สถานศึกษาบางแห่งยังใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการไม่เป็นไปตามที่ สพฐ.กำหนด 10) บุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย 11) ขาดการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องจากผู้บริหาร 12) ความชำนาญของบุคลากรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติ 13) ความถูกต้องและครบถ้วนของการแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง 14) การใช้ดุลพินิจและการวินิจฉัย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3, 2566) รวมถึงการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีสถานศึกษาในสังกัด 161 แห่ง ซึ่งจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพนธ์ (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 มีผลดังนี้ วิชาภาษาไทย 52.28 วิชาภาษาอังกฤษ 33.57 วิชาคณิตศาสตร์ 26.52 วิชาวิทยาศาสตร์ 37.90 พบว่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศทุกรายวิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3, 2567)

จากข้อมูลสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษาเป็นผลมาจากการบริหารความเสี่ยงที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยเห็นได้จากแผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ที่ระบุการวางแผนในการบริหารจัดการความเสี่ยงในด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินการ ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งสอดคล้องกับ (วสันต์ ศรีสุวรรณโณ, 2566) ที่ศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงในการจัดการศึกษาด้านกลยุทธ์ คือผู้บริหารควรมีการทบทวนแผนกลยุทธ์ทุก ๆ ปีการศึกษา ด้านการดำเนินการ คือผู้บริหารควรมีการแต่งตั้งคำสั่งในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ด้านการเงิน คือ ผู้บริหารควรจัดให้มีการทำแผนงาน โครงการ การใช้จ่ายงบประมาณตามระเบียบ ข้อปฏิบัติ และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ/กฎหมาย คือ ผู้บริหารควรจัดทำแนวทางปฏิบัติงานข้อตกลงร่วมกันกับคณะครูภายในสถานศึกษา ตามระเบียบข้อบังคับของราชการ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยงในสถานศึกษาเพื่อลดมูลเหตุแต่ละโอกาสที่สถานศึกษาจะเกิดความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่สถานศึกษายอมรับได้

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารในการบริหารงาน สามารถเตรียมรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเกิดในอนาคต ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามกรอบแนวคิดของนักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัย เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนและยกระดับคุณภาพการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จำนวน 185 แห่ง (ข้อมูลสารสนเทศสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3, 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จำนวน 127 แห่ง จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามอำเภอ 4 อำเภอ แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามขอบข่ายเนื้อหาการบริหารความเสี่ยงตามแนวคิดของนักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัย จำนวน 32 ข้อ จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ จำนวน 8 ข้อ
2. การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน จำนวน 8 ข้อ
3. การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน จำนวน 8 ข้อ
4. การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ จำนวน 8 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยัง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม ดำเนินการออกหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลประกอบการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามในระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (My-Office) และแบบสอบถามออนไลน์ (Google forms) จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 254 ฉบับ ได้รับการตอบกลับจำนวน 224 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.19

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าสถิติ และดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง วิเคราะห์โดยการหาความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

ด้าน	การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 224		ระดับ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	4.47	.42	มาก	4
2	การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน	4.50	.43	มาก	2
3	การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตาม	4.54	.45	มากที่สุด	1
4	กฎระเบียบ	4.48	.43	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม		4.50	.41	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่าการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ($\bar{X} = 4.54$, S.D.=.45) รองลงมา คือ การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=.43) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=.42)

จากการศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน รองลงมา คือ การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เรียงลำดับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ และพิจารณารายข้อดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารอนุมัติและเบิกจ่ายเงินต่างๆ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารควบคุมการเก็บรักษาเงินถูกต้องตามระเบียบและอยู่ภายในวงเงินเก็บรักษา และผู้บริหารจัดทำบัญชีการเงิน ใบเสร็จรับเงิน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหาร

ควบคุมงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามกรอบวงเงินและระยะเวลา

2. การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารตรวจสอบบันทึกเวลาการปฏิบัติงานของบุคลากรและมีการลงนามรับรองในใบลงเวลา รองลงมา คือ ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานของบุคลากร และครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารพัฒนาหรือนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

3. การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานทางวินัยอย่างเป็นระบบภายในสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้าน ความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการบริหารงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการป้องกันเหตุที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการผิดวินัย กฎระเบียบ มาตรการ ข้อกำหนด

4. การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายวิสัยทัศน์/พันธกิจ แผนกลยุทธ์ อย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์/พันธกิจ แผนกลยุทธ์ ของ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการระบุนความต้องการบริการและผลผลิตโดยแสดงให้เห็นถึงเป้าประสงค์ ที่ชัดเจนของสถานศึกษา

5. อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ให้ความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยง จึงได้จัดทำนโยบายและมีการกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนทุกโรงเรียน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาและป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับสถานศึกษาตลอดจนการนำรูปแบบวิธีการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในสถานศึกษา มีแนวคิดและหลักในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี มีการควบคุมปัจจัยความเสี่ยงและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกลักษณ์ ป้องกัน (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารความเสี่ยงของของบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก โดยมีการปฏิบัติในด้านการเงินมากที่สุด รองลงมาคือด้านกลยุทธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธีระ เดชคำภู (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตรัชโยธิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ผู้บริหารมีแนวคิดและหลักในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี มีการควบคุมปัจจัยความเสี่ยงและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในอนาคต ซึ่งทำให้ ครูมีความมั่นใจในการทำงาน ส่งผลให้ครูปฏิบัติงานอย่าง

เต็มใจและจัดการเรียน การสอนได้อย่างเต็ม ความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงทำให้ความคิดเห็นของครูมีต่อการบริหาร จัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและราย ด้าน อยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ หามี่ตะ สงเดช และอริสรา บุญรัตน์ (2566) ได้ ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านมี ประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารอนุมัติและเบิกจ่ายเงินต่างๆ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของ สถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้มีความเหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงานต่างๆของสถานศึกษา ควบคุม ดูแลให้บุคลากรปฏิบัติงานด้านการเงินโดย ยึดตามระเบียบ การใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามที่กำหนด โดยอนุมัติและเบิกจ่ายเงิน สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา พร้อมทั้งมีการจัดทำรายงานการใช้จ่าย หลักฐานการเบิกจ่าย การจัดซื้อจัดจ้างต่างๆ ให้มีความถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญแก้ว จันทรัตน์ และตรีภูมิรินทร์ ตรีศรี ศวร (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3 พบว่า การบริหารงานด้านงบประมาณและ การเงินของโรงเรียนนั้นจำต้องเคร่งครัดกับการ ใช้เงินให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงบประมาณที่ได้รับ แต่ใน สภาพความเป็นจริงผู้บริหารสถานศึกษามีภาระ ต้องใช้เงินงบประมาณในการบริหารจัดการที่หลากหลาย อาจจะทำให้การบริหารงานด้านการเงินไม่ตรง กับวัตถุประสงค์ของงบประมาณที่ได้รับจากทางราชการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลัย พวงพิลา (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารความเสี่ยงใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 มีระดับผลการวิจัยด้านการเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด และได้เสนอแนะว่า ผู้บริหารควรศึกษาจัดทำเอกสาร รายงานทางการเงินอย่างเป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน ถูกต้องตามระเบียบการเงิน การคลัง ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการเงินและ พัสดุของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะได้นำความรู้มาพัฒนางานในหน้าที่

2. การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารตรวจสอบบันทึกเวลาการปฏิบัติงานของบุคลากรและมีการลงนาม รับรองในใบลงเวลา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารดำเนินการวางระบบงานภายในสถานศึกษาให้มีความชัดเจน และเหมาะสม ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยอำนวยความสะดวกในด้านเทคโนโลยี หรือนวัตกรรม มีการจัดระบบฐานข้อมูลต่างๆให้สะดวกต่อการนำมาใช้ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการ ทำงาน พร้อมทั้งมีการตรวจสอบนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลต่อการ ปฏิบัติงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาทำให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาพร ดวงโสภา (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนสังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษในจังหวัดลพบุรี มีระดับผลการวิจัยด้านการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก และได้ เสนอแนะว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารงานโดยใช้หลักการความมีภาวะผู้นำที่จะนำพาให้บรรลุ

วิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่วาง โดยการสร้างความมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้คนในองค์กรรู้สึกว่าเขาเป็นหนึ่งในองค์กร

3. การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานทางวินัยอย่างเป็นระบบภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารได้กำหนดกฎระเบียบ ข้อปฏิบัติ มาตรฐานต่างๆ จริยธรรมในการปฏิบัติงาน และแนวทางในการป้องกันเหตุที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างเหมาะสม มีมาตรการควบคุม ดูแลในกรณีที่มีการฝ่าฝืนระเบียบ ข้อปฏิบัติ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้ครูและบุคลากรมีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานให้เกิดความถูกต้อง เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของเทวฤทธิ์ เลิศพนาศิลป์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีระดับผลการวิจัยด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ัญญารัตน์ สายใหม่ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี มีระดับผลการวิจัยด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาวณีย์ หมั่นรักษ์ และรุจิราพรรณ คงช่วย (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง พบว่า มีระดับผลการวิจัยด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบอยู่ในระดับมาก และได้เสนอแนะว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานตามมาตรการ ระเบียบข้อบังคับ ให้กับคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน ให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำผิดเกิดขึ้นด้วยข้ออ้างต่าง ๆ ที่ไม่สมเหตุผลต่อไป มีการควบคุม ลงโทษเมื่อมีผู้ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับ

4. การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายวิสัยทัศน์/พันธกิจ แผนกลยุทธ์ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์และ เป้าหมายที่ชัดเจน มีความรู้ความสามารถในการบริหารตามนโยบายที่กำหนด ผู้บริหารใช้ความ ยืดหยุ่น มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์ และ เป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงาน และระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วสันต์ ศรีสุวรรณโณ และรุจิราพรรณ คงช่วย (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในสถานการณ์โควิด-19 พบว่า มีระดับผลการวิจัยด้านกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก และได้เสนอแนะว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาการจัดทำแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

6. ข้อจำกัดในการศึกษา

1. การศึกษานี้ ใช้แบบสอบถามเป็นหลักซึ่งอาจมีข้อจำกัดด้านความแม่นยำของข้อมูลจากผู้ตอบ
2. ข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอาจจะสะท้อนภาพรวมของการบริหารความเสี่ยงได้ไม่ครบถ้วน

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะการบริหารความเสี่ยงที่ดีขึ้น โดยมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียน
- 1.2 พัฒนาระบบกรอบการบริหารความเสี่ยง ควรจัดทำกรอบแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่ครอบคลุมในระดับเขต เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประเมินและจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และเครื่องมือที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกโรงเรียนในเขตมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในการบริหารความเสี่ยง
- 1.3 การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการระบุความต้องการบริการและผลผลิตโดยแสดงให้เห็นถึงเป้าประสงค์ ที่ชัดเจนของสถานศึกษา
- 1.4 การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาหรือนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการอำนวยความสะดวกเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
- 1.5 การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ผู้บริหารสถานศึกษาควรควบคุมงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามกรอบวงเงินและระยะเวลาที่กำหนด
- 1.6 การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางในการป้องกันเหตุที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการผิดวินัย กฎระเบียบ มาตรการ ข้อกำหนดให้ชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาและจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีในรูปของคู่มือการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบชัดเจน
- 2.2 ควรศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ และกระบวนการบริหารความเสี่ยง

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการคลัง. (2564). *หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร*. สืบค้นจาก

<https://shorturl.asia/UN4wr>

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ตซินดิเค จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *คู่มือการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน*. กรุงเทพฯ: กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.

- ขวัญแก้ว จันทรัตน์, & ตรีภูมิรินทร์ ตรีศิริศวร. (2562). การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. ใน *การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 10* (หน้า 1–10). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เทวฤทธิ์ เลิศพนาศิลป์, & ทินกร พูลพัฒน์. (2565). การบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 16(2), 177–187.
- ธัญญารัตน์ สายใหม่. (2560). *การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. (2562). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 136 ตอนพิเศษ 56 ก.
- มาลัย พวงพิลา. (2564). สภาพและปัญหาการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 5(1), 164–178.
- วสันต์ ศรีสุวรรณโณ, & รุจิราพรรณ คงช่วย. (2566). การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 10(1), 173–191.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. (2566). *แผนบริหารจัดการความเสี่ยง*. สืบค้นจาก <https://shorturl.asia/9gi2e>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. (2567). *แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2567*. สืบค้นจาก <https://shorturl.asia/i8TYt>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *การบริหารความเสี่ยง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สาวณีย์ หมื่นรักษ์, & รุจิรา พรรณคงช่วย. (2567). การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 9(2), 2543–2468.
- สุดาพร ดวงโสภา. (2566). การบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในจังหวัดลพบุรี. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 3(3), 339–352.
- สุธีระ เดชคำภู. (2564). การบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตรัชโยธิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(1), 85–97.
- หามี่ตะ สงเดช, & อริสรา บุญรัตน์. (2566). การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. *วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 5(6), 1–16.
- เอกลักษณ์ ป้องกัน. (2560). *การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่*

การศึกษาประณคศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.